

**Завдання III етапу всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії
(Івано-Франківськ – 2015, теоретичний тур)
11 КЛАС**

**1. Тести. Правильна відповідь на кожне завдання – 0,5 бала. Всього 5 балів.
У завданнях 1.1-1.10 потрібно вибрати одну правильну відповідь.**

1 У якому із рядків містяться лише сполуки Cr^{+6} :

А. $[\text{Cr}(\text{NH}_3)_6]\text{Cl}_2$, $\text{KCr}(\text{SO}_4)_2 \cdot 12\text{H}_2\text{O}$, MgCr_2O_4

Б. $[\text{Cr}(\text{NH}_3)_6]\text{Cl}_3$, Cr_2O_3 , $\text{Na}_3[\text{Cr}(\text{OH})_6]$

В. CrO_3 , $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$, $(\text{NH}_4)_2\text{CrO}_4$

Г. $\text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3$, CrSO_4 , $(\text{NH}_4)_2\text{Cr}_2\text{O}_7$

2 Унаслідок розчинення калій гідроксиду масою 56 г утворився розчин об'ємом 2 л, молярна концентрація KOH в якому:

А. 0,5 М; Б. 1,0 М; В. 1,5 М; Г. 2,0 М.

3 Для зміщення хімічної рівноваги в бік утворення димеру в реакції

$2\text{NO}_2(\text{r}) \rightleftharpoons \text{N}_2\text{O}_4(\text{p.}); \Delta\text{H} < 0$ необхідно

А. збільшити тиск, охолодити, зменшити концентрацію NO_2

Б. збільшити тиск, охолодити, збільшити концентрацію NO_2

В. збільшити тиск, нагріти, зменшити концентрацію N_2O_4

Г. зменшити тиск, нагріти, збільшити концентрацію N_2O_4

4 Яка із електронних формул відповідає другому збудженому стану атома Хлору:

А. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^5 3d^0$

Б. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^4 3d^1$

В. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^3 3d^2$

Г. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^1 3p^5 3d^3$

5 Укажіть групу речовин, рН розчинів яких є більшим 7:

А. HCl , NaOH , $\text{Ca}(\text{OH})_2$, NaCl

Б. KOH , $\text{Sr}(\text{OH})_2$, Na_2CO_3 , K_2S

В. AlCl_3 , Na_2SO_3 , HNO_3 , HI

Г. $\text{Ca}(\text{OH})_2$, KOH , AlCl_3 , K_2S

6 Продуктом електролізу водного розчину калій йодиду є:

А. металічний калій і йод;

Б. калій гідроксид, водень, йод

В. калій гідроксид, кисень, йод

Г. калій гідроксид, водень, гідрогеніодид

7 Формула оксигеновмісної кислоти, у якій елемент А проявляє найвищу ступінь окиснення, – HAO_4 . Формула легкої гідрогенової сполуки цього елемента буде:

А. HA

Б. H_2A

В. AH_3

Г. AH_4

8 Тип гібридизації атомів Берилію у сполуці BeCl_2 буде:

А. sp

Б. sp^2

В. sp^3

Г. dsp^2

2. Напишіть значення квантових чисел для електронів даного атома з найнижчою енергією.
3. Скільки вільних d-орбіталей містить атом даного елемента в нормальному стані.
4. Напишіть електронну формулу даного атома та зобразіть її за допомогою квантових комірок?
5. X^0 утворює нейтральний комплекс з карбон (II) оксидом – $[X_2(CO)_{10}]$. На основі електронної будови поясніть утворення такого комплексу.

Задача 5 (10 балів)

Внаслідок реакції обміну у водному розчині між 5,44 г хлориду двохвалентного металу X з еквівалентною кількістю нітрату металу Y випав осад середньої солі масою 5,74 г. Його відфільтрували, а до фільтрату додали надлишок розчину лугу. Випав жовтий осад Z масою 4,34 г, при прожаренні якого не залишається твердого залишку, а всі продукти розкладу є простими речовинами.

1. Визначте формули солей металів X і Y.
2. Відповідь підтвердіть рівняння реакцій та обчисленнями.
3. На якому етапі перетворень були порушені правила техніки безпеки? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 6 (15 балів)

При взаємодії речовини А (тетрабромпохідна, молярна маса якої не перевищує 400 г/моль) з цинковим пилом у водно-спиртовому розчині був отриманий вуглеводень Б, який не містить кратних чи ароматичних зв'язків. Наважку вуглеводню Б спалили в надлишку кисню, а утворені продукти згоряння пропустили спочатку через зважену трубку з надлишком фосфор (V) оксиду, а потім через надлишок вапняної води. При цьому маса трубки з P_2O_5 збільшилася на 1,081 г. Осад, що утворився в склянці з надлишком вапняної води, відфільтрували, висушили і зважили. Його маса становила 7,508 г

1. Напишіть молекулярну формулу вуглеводню Б. Наведіть необхідні розрахунки і рівняння реакцій.
2. Зобразіть структурні формули всіх теоретично можливих ізомерів Б, що не містять кратних чи ароматичних зв'язків.
3. Відомо, що для Б можливе існування лише однієї монобромпохідного (без урахування оптичних ізомерів). Серед наведених Вами в п. 2 структур виберіть ту, яка задовольняє цю умову.
4. Зобразіть структурну формулу сполуки А, з якої було отримано Б.